

Heltens fakta & historie

Helten har sit naturlige levested i de Vestjyske Fjorde og findes faktisk kun i Ringkøbing, Stadil og Nissum Fjorde. Derfor er helten ikke særlig kendt andre steder i landet. Helten kan med rette kaldes den Vestjyske nationalfisk som vi er meget stolte af og som gerne skulle bevares. Helt er en laksefisk der lever sit voksne liv i brakvand og omkring årsskiftet vandrer den op i åer og bække for at gyde. Heltlarven klækker i marts måned, er ca. 4 mm. Den er meget sårbar i naturen og kun en beskedent del overlever de første uger. Helten har en relativ hurtig vækst ved gode forhold. Efter det tredje leveår opnås mindstemålet på 34 cm og er hermed fangstklar. Fangsten af helt er siden udsætningen af larver og sættefisk blev lagt i faste rammer steget til ca. 30-50-85 tons årligt.

Udsætning af heltlarver:

Heltægget er meget sårbar overfor okker i klækkevandet. Larven er meget klæbrig og ægget misfarves derfor af okker med det til følge at skallen bliver sej og den lille larve ikke kan komme ud af ægget. Heltudklækningen foregår pt. i foreningens klækkehus ved Bjerregård som er tilført almindelig drikkevand.

Frøjk fiskepark "Holstebro":

Så tidlig som før 1920 kunne Helten ikke reproducere sig selv pga. øget forurening af okker. En flok gæve vestjyder stiftede i 1920 udklækningsanstalten "Frøjk". Det var fra Ringkøbing Fjord Niels Chr. Johansen Gl. Sogn, Chr. Jensen Jørgensen, Skomager Nielsen Skjern, Redaktør Bertelsen Ringkøbing som formand. Klækkeriet blev etableret ved Frøjk Bæk som havde sit udspring i Klosterheden og derfor var fri for okker. Udsætningen af klækkede heltlarver fortsatte med meget god resultat indtil anden verdenskrig satte en stopper for udsætningen. Udsætningen blev genoptaget efter krigen og fortsatte til først i 60'erne. Holstebro by havde på det tidspunkt vokset sig stor og bækken var ikke mere ren nok til heltudklækningen. Så kom den store katastrofe. Fangsterne blev mindre og mindre, til den i 1972 faktisk uddøde helt. Fisker Svend Nielsen Nr. Nebel havde været på studietur til Canada og set på udklækning. Han startede et lille klækkeri op, baseret på drikkevand. Dette var den spæde start til en ny tid for helten. Starten var meget vanskelig fordi der faktisk ikke fandtes Helt i fjorden. Efter en stor fiskeriindsats lykkedes det at fange 12 stk. Helt som den store stabile stand i dag er bygget op på. Mange tak til Svend Nielsen.

Heltudklækning i Ringkøbing - og Stadil Fjorde:

I 1985 startede fiskeriforeningerne omkring fjorden foreningen Heltklækkeriet i Ringkøbing Fjord som den er i dag. Bestyrelsen består af to personer fra Bork, to personer fra Ringkøbing, to personer fra Hvide Sande, samt sekretæren som er Fiskeriforeningen i Hvide Sande. Foreningen har udsat 4 mill. heltlarver hvert år siden 1985. Midt i 90'erne kom et nyt tiltag med at udsætte sættefisk med en størrelse på 3-5 cm. Sættefiskene bliver udsat i det sene forår med et meget godt resultat. Driftsudgifterne til at producere sættefisk er meget store til foder, rent vand, strøm osv. Økonomien i foreningen har indtil dato været på det jævne i det der er tilskud fra fiskeplejemidlerne til sættefiskene, men ingen tilskud til de 4 mill. larver. Hvad der er vigtigst er svært at sige, men som udsætningen er i øjeblikket er den helt sikker optimal og heltbestanden ville kunne bevares til de fremtidige generationer.

Fiskerne i fjordene bidrager ligeledes med 7,5 % af landet Helt.